

Landelijke Adviescommissie
Plaatsing Langdurige Forensisch
Psychiatrische Zorg
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Jaarverslag 2019

Jaarverslag 2019

Landelijke Adviescommissie
Plaatsing Langdurige Forensisch
Psychiatrische Zorg

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	
Inleiding	6
Hoofdstuk 1	8
Kerntaak	8
1.1 Inleiding	9
1.2 Aantal aanvragen	10
1.3 Nieuwe aanvragen	10
1.4 Herbeoordelingen	11
1.5 Verzoeken tot opheffing	12
1.6 Verzoek tot heroverweging	12
1.7 Aanvraag individueel beveiligingsniveau	13
1.8 Beslissingen namens de minister	13
1.9 Doorlooptijden	14
Hoofdstuk 2	16
Overige activiteiten	16
2.1 Uitstroomvoorzieningen vanuit de LFPZ	17
2.2 Overleg ketenpartners	17
Bijlage	18
Samenstelling Landelijke Adviescommissie Plaatsing Langdurige Forensisch Psychiatrische Zorg	19

Inleiding

De Landelijke Adviescommissie Plaatsing Langdurige Forensisch Psychiatrische Zorg (verder: LAP) toetst alle door de Forensisch Psychiatrische Centra ingediende aanvragen voor plaatsing, voortzetting of beëindiging van plaatsing van ter beschikking gestelden in een LFPZ voorziening. De LAP brengt hierover advies uit aan de minister van Justitie en Veiligheid.

De LAP heeft de volgende doelstelling:

‘De LAP stelt zich ten doel een onafhankelijke inhoudelijke toets van alle LFPZ plaatsingen te waarborgen en daarover een gedegen advies uit te brengen aan de minister. De advisering geschiedt op basis van het Beleidskader Langdurige Forensisch Psychiatrische Zorg (verder: het Beleidskader).’

Deze doelstelling is geformuleerd naar aanleiding van het Besluit van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van 15 april 2012, houdende de instelling van de Landelijke Adviescommissie Plaatsing Longstay Forensische Zorg (verder: het Besluit).

De LAP bestaat inclusief de voorzitter uit twee juristen, drie forensisch psychiaters en drie forensisch psychologen en wordt ondersteund door een onafhankelijk bureau.

In artikel 11 van het Besluit is bepaald dat de voorzitter van het college elk jaar vóór 1 maart een jaarverslag uitbrengt naar aanleiding van de werkzaamheden van het voorafgaande jaar. In het voorliggende jaarverslag is informatie opgenomen over de aantallen en soorten adviezen die de LAP in 2019 heeft uitgebracht, waaronder een beknopte samenvatting van de belangrijkste overwegingen die aan deze adviezen ten grondslag hebben gelegen. Tevens worden de overige activiteiten van de LAP kort toegelicht.

Hoofdstuk 1

Kerntaak

1.1 Inleiding

De LAP heeft op grond van artikel 3 van het Besluit tot taak de minister van Justitie en Veiligheid te adviseren over de afdoening van aanvragen tot plaatsing of beëindiging van plaatsing van ter beschikking gestelden in een LFPZ voorziening. Tevens adviseert de LAP de minister periodiek over de voortzetting van de plaatsing.

Bij een aanvraag tot LFPZ plaatsing beoordeelt de LAP of de eindverantwoordelijke behandelaar naar geldend psychiatrisch inzicht in alle redelijkheid tot de vaststelling heeft kunnen komen dat voortzetting van op verandering gerichte behandeling thans niet langer zinvol is en dat doorstroming naar een andere instelling waar het noodzakelijke niveau van zorg en beveiliging geboden kan worden, in het bijzonder een GGz-instelling, niet mogelijk is. Indien deze mogelijkheden niet aanwezig worden geacht, dan adviseert de LAP tot plaatsing in een LFPZ voorziening.

Op grond van het Beleidskader beoordeelt de LAP vervolgens elke twee jaar of voortzetting van de LFPZ status nog gerechtvaardigd is. Door nieuwe medische ontwikkelingen en behandelmethoden of een wijziging in het behandelperspectief of ziekte-inzicht, kan terugplaatsing naar een reguliere behandelafdeling en op den duur resocialisatie mogelijk zijn.

Tevens onderzoekt de adviescommissie of de LFPZ status om een andere reden dient te worden beëindigd, in het bijzonder in verband met de mogelijkheid van plaatsing in een andere instelling waar het noodzakelijke niveau van zorg en beveiliging geboden kan worden, in het bijzonder een GGz-instelling.

Overeenkomstig artikel 6 van het Besluit behandelt de LAP de aanvragen in subcommissies. De LAP is onderverdeeld in commissies die wisselen van samenstelling. In elke commissie zitten twee gedragsdeskundigen, te weten een psychiater en een psycholoog. De commissievergaderingen worden voorgezeten door één van de juristen en worden genoteerd door de secretaris van de commissie of diens plaatsvervanger. Tijdens de vergaderingen worden de adviezen vastgesteld.

Er vinden per maand gemiddeld één à twee commissievergaderingen plaats. Per commissievergadering worden in de regel maximaal vijf aanvragen behandeld als het gaat om herbeoordelingen. De commissievergaderingen vinden plaats op locatie, namelijk in de FPC's waar de LFPZ-gestelden verblijven dan wel de kliniek waar de patiënt voor wie LFPZ plaatsing is aangevraagd, verblijft. Een voorwaarde op grond van het Beleidskader is dat de commissie niet alleen het volledige dossier toetst, maar de patiënt ook heeft gezien. Alvorens de commissie de nieuwe aanvragen en periodieke herbeoordelingen derhalve bespreekt en van advies voorziet, worden de patiënten gezien om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen. Dit betreft nadrukkelijk geen onderzoek van de patiënt zoals de kliniek en de externe rapporteurs verrichten, maar de betrokken patiënt wordt in de gelegenheid gesteld om te reageren op de adviezen van de kliniek en de rapporteurs en de vragen van de commissie. De advocaat van de patiënt wordt voorafgaand aan de vergadering in staat gesteld om schriftelijk opmerkingen in te dienen.

Na afloop van de vergadering worden de adviezen aan de minister opgesteld en verzonden naar de Divisie Individuele Zaken van DJI, waar namens de minister een beslissing wordt genomen op de aanvraag.

1.2 Aantal aanvragen

In de periode van 1 januari tot en met 31 december 2019 heeft de LAP in totaal 44 aanvragen ontvangen en behandeld.

Dit betrof:

- 11 nieuwe aanvragen tot LFPZ plaatsing
- 28 periodieke (en tussentijdse) herbeoordelingen van de LFPZ plaatsing
- 3 verzoeken tot opheffing
- 1 verzoek tot heroverweging
- 1 aanvraag tot wijziging van het individuele beveiligingsniveau

1.3 Nieuwe aanvragen

Ten aanzien van de elf nieuwe aanvragen tot LFPZ plaatsing heeft de LAP in tien zaken aan de minister geadviseerd om de aanvraag toe te wijzen. In één zaak is geadviseerd om de aanvraag af te wijzen.

De LAP heeft in voornoemde periode tevens advies uitgebracht ten aanzien van een nieuwe aanvraag die in 2018 was aangehouden met het verzoek om aanvullende informatie. In deze zaak heeft de LAP na ontvangst van de aanvullende informatie geadviseerd om de aanvraag toe te wijzen

Advies LAP	Aantal
Toewijzen	11
Afwijzen	1
Totaal	12

De redenen voor het advies tot afwijzing van de aanvraag voor LFPZ plaatsing in voornoemde zaak waren gelegen in het volgende:

- De patiënt betrof een ongewenst verklaarde vreemdeling. De LAP was van oordeel dat betrokkene op gedragsdeskundige gronden niet voldeed aan de criteria voor een LFPZ plaatsing. Vanuit gedragsdeskundig oogpunt functioneerde betrokkene stabiel en waren er resocialisatieperspectieven. Betrokkene zou binnen dat kader kunnen doorstromen naar een instelling zoals De Voorde, waar het noodzakelijke niveau van zorg en beveiliging geboden zou kunnen worden. Een LFPZ plaatsing was vanuit het oogpunt van risico en beveiliging derhalve niet noodzakelijk. Dat betekende dat aan één van de drie in het Beleidskader gestelde voorwaarden niet was voldaan. De commissie constateerde dat de huidige situatie voor betrokkene heel belastend is, daar hij geen perspectief ervaart bij de huidige patstelling, welke ervaring - ook uit humanitair oogpunt - begrijpelijk is. Om de patstelling te doorbreken heeft de commissie in overweging gegeven een zorgconferentie te beleggen over betrokkene, die inmiddels meer dan 22 jaar tbs met dwangverpleging ondergaat. Daarbij zou de vraag aan de orde moeten komen naar de mogelijkheid de vreemdelingenrechtelijke beperkingen zodanig te versoepelen dat betrokkene in staat wordt gesteld tot het aanvangen van het traject van resocialisatie, waar hij uit gedragskundig oogpunt aan toe is.

1.4 Herbeoordelingen

Op grond van het Beleidskader dient door middel van een periodieke toets tweemaal per jaar door de LAP te worden beoordeeld of voortzetting van de LFPZ-indicatie nog gerechtvaardigd is. Daarnaast kan de LAP in haar advies verzoeken om een tussentijdse herbeoordeling van de LFPZ-indicatie, indien de LAP aanleiding ziet om binnen een bepaalde periode (van doorgaans een jaar) de mogelijkheden van behandeling of uitplaatsing te onderzoeken dan wel de betrokken patiënt hiervoor te motiveren en bij succesvol verloop te kijken of er perspectief ontstaat op behandeling of overplaatsing naar een andere voorziening.

Ten aanzien van de achtentwintig periodieke en tussentijdse herbeoordelingen heeft de LAP in zevenentwintig zaken aan de minister geadviseerd om de LFPZ plaatsing voort te zetten. De LAP heeft voorts één zaak aangehouden met het verzoek om aanvullende informatie. Deze aanhouding is inmiddels komen te vervallen wegens het overlijden van de patiënt.

De LAP heeft in voornoemde periode tevens advies uitgebracht ten aanzien van negen periodieke herbeoordelingen, die in 2017 en 2018 waren aangehouden met het verzoek om aanvullende informatie. In zeven van deze zaken heeft de LAP geadviseerd om de LFPZ plaatsing voort te zetten en in twee zaken om de LFPZ plaatsing op te heffen.

Advies LAP	Aantal
Voortzetten	34
Opheffen	2
Afgesloten aanhouding	1
Totaal	37

In de twee zaken waarin de LAP heeft geadviseerd om de LFPZ status op te heffen, kwam de LAP op grond van de volgende redenen tot haar oordeel:

- In een zaak had de LAP de herbeoordeling aangehouden met de vraag of betrokkene ook in een andersoortige voorziening dan de LFPZ, waar het noodzakelijke niveau van zorg en beveiliging kan worden geboden, zou kunnen verblijven. De LAP heeft in dit kader verzocht om onderzoek te verrichten naar mogelijke uitplaatsing naar een instelling als De Voorde of een soortgelijke instelling. Dit onderzoek heeft geresulteerd in een positieve intake bij De Voorde, waarna de LAP heeft geadviseerd om de LFPZ-indicatie op te heffen.
- In een zaak waren er op grond van zowel informatie van de kliniek als de externe MD-rapportage aanwijzingen dat de benodigde intensiteit van zorg en de noodzakelijke beveiliging binnen een SGLVG setting gecontinueerd zouden kunnen worden, maar dat praktische bezwaren hier op dat moment aan in de weg stonden. Gelet op de complexe vragen die speelden rondom de beschikbaarheid van een passende voorziening en de voorwaarden waaronder een dergelijke plaatsing zou kunnen plaatsvinden, adviseerde de LAP middels een (tweede) aanhouding om een zorgconferentie te organiseren met alle betrokken ketenpartners, zodat in gezamenlijkheid naar een passende oplossing kon worden gezocht. Naar aanleiding van de zorgconferentie heeft er met goed gevolg een proefplaatsing plaatsgevonden bij Trajectum, waarna de LAP heeft geadviseerd om de LFPZ-indicatie op te heffen.

1.5 Verzoeken tot opheffing

Ten aanzien van de drie verzoeken tot opheffing heeft de LAP in alle zaken geadviseerd om het verzoek toe te wijzen en de LFPZ plaatsing op te heffen.

Advies LAP	Aantal
Toewijzen	3
Afwijzen	0
Totaal	3

1.6 Verzoek tot heroverweging

Ten aanzien van het verzoek tot heroverweging heeft de LAP geadviseerd om de LFPZ plaatsing voort te zetten.

Advies LAP	Aantal
Voortzetten	1
Totaal	1

In deze zaak had de LAP op 17 april 2018 aan de minister geadviseerd om de LFPZ-indicatie op te heffen, omdat de commissie in navolging van de externe rapporteurs van oordeel was dat er een nieuw perspectief was ontstaan op behandeling van de betrokken patiënt. Bij schrijven van 4 januari 2019 heeft de Divisie Individuele Zaken van DJI verzocht om heroverweging van dit advies, omdat betrokkene - na organisatie van een zorgconferentie - door verschillende FPC's was afgewezen voor opname dan wel een proefplaatsing. De problematiek en het risicoprofiel van betrokkene werden door de FPC's te ernstig geacht. Er werd feitelijk geen behandelmotivatie aanwezig geacht. Gelet op het feit dat er geen kliniek of voorziening voorhanden was waar betrokkene geplaatst zou kunnen worden, zag de LAP geen ander alternatief dan om de LFPZ status van betrokkene te continueren. De LAP heeft wel geadviseerd om betrokkene te laten onderzoeken in het Pieter Baan Centrum om de impasse te doorbreken. Het Pieter Baan Centrum zou, gelet op de eerdere adviezen van de externe rapporteurs en de LAP, kunnen worden gevraagd om hun visie op het mogelijke onvermogen van betrokkene om over een langere periode een samenwerkingsrelatie aan te gaan, welke mogelijkheden van therapie/behandeling er zijn om betrokkene verder te helpen en welke uitstroommogelijkheden er voor hem zijn, inclusief een inschatting van het recidiverisico en het benodigde risicomanagement. In dit kader heeft de LAP geadviseerd om LFPZ status voort te zetten, met als voorwaarde dat er over een jaar een nieuwe (tussentijdse) herbeoordeling van de LFPZ status plaatsvindt.

1.7 Aanvraag individueel beveiligingsniveau

Ten aanzien van de aanvraag om het individuele beveiligingsniveau in de zin van de Verlofregeling te wijzigen van hoog naar laag, heeft de LAP het advies niet gevolgd en de minister geadviseerd om het hoge individuele beveiligingsniveau te handhaven. De LAP heeft in het advies vastgesteld dat er feitelijk geen inhoudelijk advies van de kliniek voor lag om het beveiligingsniveau van hoog naar laag bij te stellen. De LAP kon zich niet aan de indruk onttrekken dat de kliniek onder druk van onder meer de rechtbank in wezen op louter procedurele gronden een advies heeft uitgebracht, dat niet gestoeld was op eigen inhoudelijke bevindingen. De LAP zag op inhoudelijke gronden geen indicatie om het beveiligingsniveau naar laag bij te stellen.

1.8 Beslissingen namens de minister

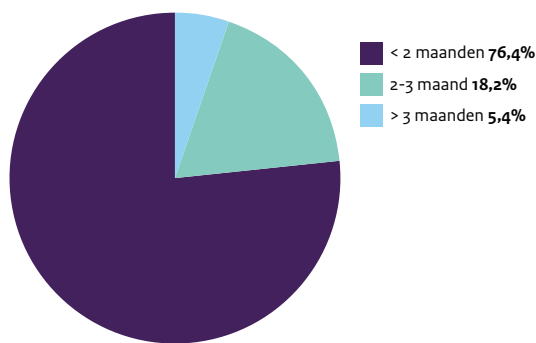
Op grond van artikel 8, derde lid van het Besluit kan de minister in zijn beslissing gemotiveerd afwijken van het advies van de LAP. In 2019 heeft de LAP één contraire beslissing ontvangen namens de minister.

In voornoemde zaak had de LAP op 18 december 2017 geadviseerd om de LFPZ-indicatie op te heffen met als doel om betrokkene over te plaatsen naar de longcare resocialisatieafdeling (het Kempehuis) van de kliniek in Nijmegen. Betrokkene stond hier ambivalent tegenover en besloten is om eerst te starten met begeleid verlov vanuit de LFPZ. Vervolgens heeft er op 31 augustus 2018 een zorgconferentie plaatsgevonden, waar is besloten om de LFPZ-indicatie vooralsnog voort te zetten en betrokkene een observatieplaatsing in het Kempehuis aan te bieden. Deze observatieplaatsing is goed verlopen en op 8 juli 2019 is er een verzoek tot opheffing van de LFPZ-indicatie ingediend, waar de LAP op 18 juli 2019 positief over heeft geadviseerd.

1.9 Doorlooptijden

De LAP streeft ernaar om binnen drie maanden na ontvangst van een aanvraag een advies te zenden aan de minister. Voor het vaststellen van de doorlooptijd geldt als begin de datum van binnenkomst van de aanvraag bij de LAP en als einde de datum waarop het advies aan de minister wordt verzonden.

In de periode van 1 januari tot en met 31 december 2019 zijn, met uitzondering van drie zaken, alle aanvragen binnen een termijn van drie maanden afgehandeld, waarvan 76,4 % binnen een periode van twee maanden. De cijfers zien er in een schema als volgt uit:

In de zaken waarin de termijn van drie maanden is overschreden, is de behandeling van één aanvraag op verzoek van de advocaat van de patiënt verplaatst, één zaak is wegens ziekte van de betrokken patiënt verplaatst en in één zaak is op verzoek van de deelnemers van de zorgconferentie, die de dag na de commissievergadering van de LAP heeft plaatsgevonden, gewacht op het verslag van deze conferentie.

Hoofdstuk 2

Overige activiteiten

2.1 Uitstroomvoorzieningen vanuit de LFPZ

Bij de herbeoordeling van een LFPZ plaatsing dienen de volgende vragen te worden beantwoord:

A: zijn er (nieuwe) behandel perspectieven voor de patiënt?

B: kan de patiënt in een andere voorziening/instelling worden geplaatst, waar het noodzakelijke niveau van zorg en beveiliging eveneens geboden kan worden, in het bijzonder een GGz-instelling?

In het veld (bij klinieken en rapporteurs) is mogelijk onvoldoende zicht op alle mogelijke uitstroomvoorzieningen, met een differentiatie naar patiëntgroepen en mogelijke voorwaarden die daarbij gelden. Het ondersteunend bureau van de LAP is in 2019 derhalve gestart met een overzicht van alle mogelijke uitstroomvoorzieningen voor LFPZ patiënten, met een beschrijving van het soort voorziening, de mate van begeleiding en toezicht en de voorwaarden waaronder plaatsing zou kunnen plaatsvinden. Hiertoe zijn de diverse voorzieningen bezocht. Het resultaat zal in het eerste kwartaal van 2020 in de LAP worden besproken, waarbij onderzocht zal worden of verspreiding van dit document aan de LFPZ afdeling(en) en NIFP rapporteurs een bijdrage zou kunnen leveren aan een betere toetsing van en communicatie over mogelijke uitstroom.

2.2 Overleg ketenpartners

Er wordt continue geïnvesteerd in overleg met en het afstemmen van het werkproces met de Divisie Individuele Zaken van DJI en de FPC's. Voorts vindt er periodiek overleg plaats met de FPC's, de Directie Forensische Zorg, de Divisie Individuele Zaken en de Directie Sanctietoepassing en Jeugd over mogelijke knelpunten in beleid en procedures.

Bijlage

Samenstelling Landelijke Adviescommissie Plaatsing Langdurige Forensisch Psychiatrische Zorg

Voorzitter:

Mr I.E. de Vries

Vice-voorzitter:

Mr Y.A.J.M. van Kuijk

Gedragdeskundigen:

Drs K.M. ten Brinck

Drs I. Maksimovic

Drs D. van der Meer

Drs E. Otte

Drs J.A.M. Reijnen

Drs M.R. Weeda

Plaatsvervangend lid:

Mr J.A.W. Lensing

Secretaris:

Mr H.G. Leentvaar-Loohuis

Contactgegevens:

Telefoonnummer secretariaat: 0880-71 39 00

E-mailadres: LAP@avt.minjus.nl

Website: www.landelijktheadviescommissieplaatsing.nl

Colofon

Dit jaarplan is een uitgave van:

Landelijke Adviescommissie
Plaatsing Langdurige Forensisch
Psychiatrische Zorg
Postbus 24019 | 3502 MA Utrecht
T 0880 71 39 00 | LAP@avt.minjus.nl
www.landelijkeadviescommissieplaatsing.nl

Februari 2020 | Publicatie-nr. xxx